

Η ΚΕΡΑΣΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ — ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 8 - 105 59 ΑΘΗΝΑ — ΤΗΛ. 210 3234288 - FAX: 210 3232504 — ΚΩΔΙΚΟΣ: 3997

ΕΤΟΣ 19ο

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 104

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2010

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ € 0,29

Θερινές εκδηλώσεις του Συλλόγου μας στην Κερασιά

1. α) Στις 15 Αυγούστου, ημέρα της Μεγάλης Εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, θα τελεστεί στο ομώνυμο εκκλησάκι στην Πάδη, Θεία Λειτουργία.

Στη συνέχεια θα γίνει αρτοκλασία με προσφορά των άρτων από το Σύλλογο και θα προσφερθούν στους παρευρισκόμενους, λουκούμια.

Παράκληση, να παραστούμε όλοι μαζί στην εκκλησία για να τιμήσουμε την ιερότητα της Μεγάλης Ημέρας.

β) Την ίδια ημέρα, από της 8ης εσπερινής ώρας και μετά, θα γίνει το πανηγύρι στην πλατεία του χωριού με μέρημα του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου, να υπάρχουν τα απαραίτητα εδέσματα και ποτά.

γ) Το απόγευμα της ίδιας πάλι ημέρας και κατά τις ώρες 6 έως 7.30 μ.μ. θα γίνουν οι αγώνες των νέων παιδιών (αγοριών - κοριτσιών) στην Πάδη, με την επίβλεψη μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου μας.

2. Στις 13 Αυγούστου θα τελεστεί Θεία Λειτουργία στο εξωκκλήσι της Αγίας Παρασκευής και ενδέχεται να παρατεθεί και γεύμα με παραδοσιακά εδέσματα.

3. Στις 29 Αυγούστου θα γίνει Θεία Λειτουργία στο εξωκκλήσι του Άι Γιάννη. Επίσης θα γίνει αρτοκλασία και θα προσφερθούν λουκούμια.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ 70 χρόνια λειτουργίας και προσφοράς

Του **Κώστα Π. Χάρη**

Ο Σύλλογός μας, ο Σύλλογος Κερασιωτών Δωρίδας, ιδρύθηκε πριν από εβδομήντα χρόνια, το 1940. Ήταν ο πρώτος που ιδρύθηκε ανάμεσα στους συλλόγους των άλλων χωριών της Βορ. Δυτικής Δωρίδας. Ιδρύθηκε με πρωτοβουλία συγχωριανών μας που ζούσαν από παλιά χρόνια στην Αθήνα. Οι συγχωριανοί μας αυτοί, όπως και οι λοιποί της Κερασιώτικης παροικίας στην πρωτεύουσα, είχαν μεταναστεύσει από το χωριό και είχαν εγκατασταθεί στην Αθήνα, στις πρώτες 10ετίες του περα-

σμένου αιώνα (μεταξύ 1900 και 1930). Πριν προχωρήσουμε στα σχετικά με το Σύλλογο, χρήσιμο είναι να κάνουμε λόγο για τη μετανάστευση των Κερασιωτών και για την Κερασιώτικη κοινωνία στην Αθήνα.

1. Η μετανάστευση Κερασιωτών στην Αθήνα και στην Αμερική (1900-1930)

Την εποχή εκείνη, ιδίως στις δύο πρώτες 10ετίες, σημειώθηκε μεγάλη έξοδος Κερασιωτών για την ξενιτιά. Ήταν κάτι που είχε πάρει μεγάλη έκταση σε

όλες τις άγονες, ιδίως στις ορεινές, επαρχιακές περιοχές της χώρας. Προορισμός των πρώτων Κερασιωτών (Σουρουσιωτών τότε) ήταν η Αθήνα. Σχεδόν συγχρόνως άνοιξε και ο δρόμος για την Αμερική. Η αναλογία δολαρίου-δραχμούλας προκάλεσε τότε μεγάλο κύμα φυγής για τη μεγάλη ήπειρο από όλη τη χώρα. Και από το Σουρούστι, σχεδόν από κάθε οικογένεια ένας ή περισσότεροι νέοι πήραν το δρόμο για την Αμερική. Τον ίδιο δρόμο ακολούθησαν και μερικοί από αυ-

(Συνέχεια στη σελ. 5)

ΝΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

• **Αφιέρωμα στο Δήμο Παρνασσού από το περιοδικό «Ελληνικό Πανόραμα»**

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας στο πλαίσιο της συνεργασίας της με το περιοδικό «Ελληνικό Πανόραμα» και συνεπής στη δέσμευσή της, για συνεχή προσπάθεια τουριστικής προβολής του Νομού μας, με σκοπό την ανάπτυξη της περιοχής, παρουσιάζει στο τεύχος Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2010, εκτενές αφιέρωμα είκοσι έξι σελίδων, στο Δήμο Παρνασσού, με τίτλο: «Περιπλανήσεις στο Δήμο Παρνασσού».

Το «Ελληνικό Πανόραμα», στο πλαίσιο της συνεργασίας με τη Νομαρχία, θα παρουσιάσει σε δώδεκα τεύχη του περιοδικού, δώδεκα αυτοτελή ένθετα, τα οποία θα αφορούν σε όλους τους Δήμους της Φωκίδας.

Να σημειωθεί ότι, σε προηγούμενα τεύχη του περιοδικού, έχουν ήδη παρουσιαστεί οι Δήμοι Τολοφώνος, Δελφών, Καλλιέων, Ιτέας, Ευπαλίου κ.ά.

Το περιοδικό «Ελληνικό Πανόραμα» απευθύνεται σε Έλληνες αναγνώστες με ενδιαφέρον στον εναλλακτικό τουρισμό και γι' αυτό η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας, επέλεξε τη συγκεκριμένη συνεργασία, πιστεύοντας ότι αποτελεί ιδανικό μέσο για την επίτευξη του στόχου, που δεν είναι άλλος από την διαρκή προβολή και ανάπτυξη του νομού μας.

• **Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου της κυρίας Αναστασίας Στάθη-Λέφα «Όσα η ζωή σχεδιάζει», που συνδιοργάνωσε η Ν.Α.Φ., η Τ.Ε.Δ.Κ. Φωκίδας και ο Δήμος Δελφών.**

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό-Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, η εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου της κυρίας Αναστασίας Στάθη-Λέφα «Όσα η ζωή σχεδιάζει», που συνδιοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκί-

δας και η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Φωκίδας, με την υποστήριξη του Δήμου Δελφών.

Στην εκδήλωση ήταν ομιλητές ο κ. Αργύρης Λαγγουράνης, Διευθυντής του Γενικού Λυκείου Άμφισσας-Καθηγητής Φιλολογίας, η κ. Γιώτα Γαζή, Δημοσιογράφος-τ. Δήμαρχος Άμφισσας και η κ. Παναγιώτα Λαϊνή-Κολλιαλή, Φαρμακοποιός-Αντινομάρχης Φωκίδας.

Ο Νομάρχης Φωκίδας κ. Νικόλαος Φουσεκής στον χαιρετισμό του εξέφρασε τα θερμά του συγχαρητήρια στη συγγραφέα και την ικανοποίησή του για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης, η οποία όπως είπε, αποτελεί μέρος της προσπάθειας που καταβάλλει η Νομαρχία προκειμένου να αναδεικνύεται η πνευματικότητα ανθρώπων του τόπου μας. Εξάλλου αναφερόμενος στο βιβλίο της κ. Λέφα, έκανε λόγο για τους ισχυρά δομημένους χαρακτήρες, την απλότητα της πλοκής, την πολύ καλή χρήση της γλώσσας και του συντακτικού και την ψυχολογική εμβάθυνση στην συμπεριφορά των ηρώων.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν επίσης ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ και Δήμαρχος Ιτέας κ. Α. Παπαλάιος κι ο Δήμαρχος Δελφών κ. Π. Καλτσής.

• **Ξεκινούν οι εργασίες για τη «Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων γηπέδου ποδοσφαίρου Δ.Δ. μαλαμάτων του Δήμου Ευπαλίου», συνολικού προϋπολογισμού 570.000 ευρώ.**

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας, στο πλαίσιο του συνολικού σχεδιασμού της αναβάθμισης των αθλητικών εγκαταστάσεων του Νομού μας, προχώρησε στην υπογραφή συμβάσεως με την ανάδοχο τεχνική εταιρεία «Κ/ΞΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥ-ΛΟΣ Γ.-ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ Γ.-ΚΟΪΤΣΑΝΟΣ ΑΝ.», για το έργο «Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων γηπέδου ποδοσφαίρου Δ.Δ. Μαλαμάτων του Δήμου Ευπαλίου».

(Συνέχεια στη σελ. 8)

ΠΕΝΘΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΚΡΗΣ

Στις 7 Μαΐου 2010 απεβίωσε στην Αθήνα, ο ηλικίας 81 ετών, συνταξιούχος εκπαιδευτικός **Ευάγγελος Μακρής** και η κηδεία του έγινε την επομένη ημέρα από τον ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Κερασιάς Δωριδος.

Τον επικήδειο εκφώνησε εκ μέρους του Συλλόγου, ο Δημ. Σύμβουλος του Δ. Βαρθουσίων και στενός φίλος και συνάδελφος του αποβιώσαντος Βασίλειος Αλεξόπουλος, ο οποίος είπε τα εξής:

«Αγαπητέ μας Βαγγέλη

Με πόνο και λύπη και με δάκρυα στα μάτια μας σε αποχαιρετούμε σήμερα όλοι μαζί που στέκουμε εδώ κοντά σου, συγγενείς και φίλοι και συγχωριανοί σου. Αυτή την ανοιξιάτικη ημέρα με την επιλογή και το θέλημα του θεού εγκαταλείπεις πλέον τα εγκόσμια και πορεύεσαι οριστικά προς την ουράνια και αιώνια κατοικία σου.

Αγαπητέ Βαγγέλη, φίλε και συνάδελφε

Γεννήθηκες στην Κερασιά. Εδώ έζησες τα παιδικά σου χρόνια. Εδώ ένοιωσες τα πρώτα νεανικά σου σκιρτήματα. Εδώ νέος με ζωντάνια και πολλά όνειρα εργάστηκες σκληρά με όλα τα άτομα της πολυμελούς οικογενείας σου. Εδώ πέρασες τα σκληρά χρόνια της Γερμανικής Κατοχής και έζησες από κοντά, όπως όλοι μας, την αθλιότητα, τη φτώχεια και την πείνα που μας επέβαλε η βαριά και δυσβάστακτη μπότα του εγκληματία δυνάστη.

Μετά το πέρας της Κατοχής, με κόπους και θυσίες τελείωσες το Γυμνάσιο. Στη συνέχεια υπηρετείς τη στρατιωτική σου θητεία και ένα μέρος αυτής ως πολεμιστής στην Κορέα, μαζί με τα στρατεύματα των Ηνωμένων Εθνών. Επανέρχεσαι στον τόπο σου, εγκαθίστασαι σύντομα στην Αθήνα και αποκτάς επάξια πτυχίο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Και ύστερα από λίγο καιρό ξεφυλλίζεις στα χέρια σου και βρέχεις με δάκρυα το πολυπόθητο έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας που σου αναγγέλλει το διορισμό σου και σου ορίζει και την Εκπαιδευτική Περιφέρεια στην οποία πρέπει να μεταβείς το ταχύτερο να αναλάβεις υπηρεσία. Ο διορισμός σου σε απαλλάσσει πλέον από στενοχώριες και ανησυχίες και περιχαρή και ψυχικά ενδυναμωμένος, υπηρετείς πλέον για μερικά χρόνια σε σχολεία της επαρχίας και μετάπειτα σε σχολεία της πρωτεύουσας. Σε όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας σου, εκτέλεσες στο ακέραιο τα καθήκοντά σου και κέρδισες την αγάπη των συναδέλφων σου και των προϊσταμένων σου. Και παράλληλα και στο μέτρο του δυνατού βοήθησες οικονομικά τις αδελφές σου που διέμεναν στο χωριό και εργάζονταν σκληρά για την ικανοποίηση των αναγκών τους.

Όμως τη χρονική περίοδο που ανέμενες να γίνεις συνταξιούχος, η υγεία σου κλονίστηκε σοβαρά, αλλά με τη συνεχή ιατρική φροντίδα και τη νοσοκομειακή περίθαλψη κατάφερες να ξεπεράσεις τον κίνδυνο. Και μέσα από τον αγώνα να νικήσεις οριστικά την ασθένειά σου, είχες τη μεγάλη ατυχία να ζήσεις το θάνατο όλων των μελών της οικογενείας σου και να απομείνεις μόνος στη ζωή. Και πάλι κλονίστηκε η υγεία σου και πάλεψες σκληρά για την αποκατάστασή της. Όμως η πάλη σου υπήρξε μάταιη και οριστικά σε κατέβαλε ο σκληρός και αδυσώπητος θάνατος.

Αγαπητέ μας Βαγγέλη

Φεύγοντας αφήνεις πίσω σου ένα καλό όνομα. Υπήρξες ένας καλός και αποδοτικός εκπαιδευτικός. Διατήρησες μέχρι το θάνατό σου τα ήθη και τα έθιμα του τόπου σου. Φρόντισες όσο μπορούσες τα αδύνατα μέλη της οικογενείας σου. Ήσουν σε όλη σου τη ζωή φιλικός, ευπροσέγγιστος και καταδεκτικός. Υπήρξες ένα εκλεκτό μέλος του Συλλόγου της Κερασιάς και συμπαραστάθηκες σ' αυτόν με ικανοποιητική οικονομική βοήθεια. Σε διέκρινε σε κάθε βήμα της ζωής σου, η εντιμότητα, η ευσυνειδησία, η εργατικότητα, η μελιχλιότητα και η ευγένεια.

Εμείς όλοι που στέκουμε γύρω σου, απευθύνουμε σήμερα τον ύστατο χαιρετισμό μας και με όλη την αγάπη μας, ευχόμαστε να είναι ελαφρύ το χόμα της Κερασιάς που θα σε σκεπάσει.

Αιωνία σου η μνήμη!»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΡΟΣ

Αθήνας, στην οδό Αγίου Μάρκου.

Αργότερα, με τη σύμπραξη και του εξαιρέτου αδελφού σου Τάσου, η επιχείρηση μεγαλώνει και παρέχει και στους δυό σας χαρά, ικανοποίηση και πλούτο. Και ύστερα από το ευτυχές αυτό γεγονός έρχεται ο καιρός για οικογενειακή αποκατάσταση. Σύντομα παντρεύεσαι την εκλεκτή σου γυναίκα, τη Σταυρούλα και μαζί της αποκτάς δυό γιούς και μια κόρη. Έτσι, ως καλός και επιτυχημένος έμπορος, γίνεσαι και ένας

Στις 20 Απριλίου 2010 απεβίωσε στην Αθήνα ο πολύ γνωστός και εντιμότατος έμπορος **Παναγιώτης Χάρος** και η κηδεία του έγινε από τον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Καστρακίου Δωριδος, με τη συμμετοχή συγγενών και φίλων και πλήθος συμπατριωτών του.

Τον επικήδειο εκφώνησε εκ μέρους του Συλλόγου, ο επιστήθιος φίλος του, Δημοτικός Σύμβουλος Βασίλειος Αλεξόπουλος, ο οποίος είπε τα εξής:

«Αγαπητέ Παναγιώτη!

Σήμερα στενοί συγγενείς, ειλικρινείς φίλοι και συμπατριώτες, σε παραστέκουν με οδύνη και δάκρυα και σε προπέμπουν προς την ουράνια κλίμακα και στην πορεία σου προς τη θεϊκή και αιώνια κατοικία σου.

Γεννήθηκες στην Κερασιά σ' ένα χωριό ορεινό και όμορφο, αλλά αρκετά φτωχό και άγονο. Έτσι από πολύ μικρός αρχίζεις μαζί με τους γονείς και τ' αδέρφια σου, μια μακρινή πορεία για άλλους τόπους που φάνταζαν να είναι πιο φωτεινοί, περισσότερο ευάρεστοι και αρκετά γονιμότεροι.

Η πρώτη εγκατάσταση στο Ευπάλιο. Εκεί δέχεσαι τις πρώτες εντυπώσεις από ένα καινούργιο και άγνωστο μέχρι τότε περιβάλλον. Εκεί αποκτάς κάποιους καλούς και αγαπητούς φίλους. Εκεί δονούν τον ψυχικό σου κόσμο, τα πρώτα νεανικά σκιρτήματα. Εκεί μαθαίνεις τα πρώτα γράμματα και αισθάνεσαι ότι μπροστά σου ανοίγονται γαλανότεροι και πλατύτεροι ορίζοντες και πιο ελκυστικοί και μακρυννοί δρόμοι.

Έτσι, μετά το Ευπάλιο, ακολουθεί η δεύτερη μετακίνηση και η εγκατάσταση στη Ναύπακτο. Εκεί διδάσκεσαι περισσότερα. Εκεί δέχεσαι την επήρεια ενός άλλου κοσμικού περιβάλλοντος. Εκεί εργάζεσαι σε εμπορική επιχείρηση, πλουτίζεται και ακονίζεται το μυαλό σου, αποκτάς πλουσιότερες γνώσεις και περισσότερες εμπειρίες και ετοιμάζεσαι να διανύσεις

θάλασες και πλατιές λεωφόρους για να φτάσεις στη μεγάλη πολιτεία.

Τρίτη και τελευταία εγκατάσταση στην Αθήνα. Εκεί ανάμεσα σε μια άγνωστη και πολυπληθή κοινωνία, στέκεσαι όρθιος και δυνατός.

Ενεργείς με σύννεση και τετράγωνη λογική. Χωρίς να παρασύρεσαι από τους ανέμους της μεγαλούπολης, συγκεντρώνεις τις δυνάμεις σου και εγκαινιάζεις το μικρό εμπορικό σου κατάστημα στο κέντρο της

άξιος και άφογος οικογενειάρχης! Αγαπάς και σέβεσαι τη γυναίκα σου. Φροντίζεις και προστατεύεις τα παιδιά σου. Υποδεικνύεις σ' αυτά τον καλό δρόμο, τα προωθείς σε ανώτερες σπουδές και τους μεταδίδεις ό,τι καλύτερο και διδακτικότερο παρέλαβες από τους γονείς σου και ό,τι σωστό και ωφέλιμο απόκτησες από τη βιοπάλη σου και την κοινωνική συναλλαγή σου. Και ως προς αυτό ευτύχησες που τα παιδιά σου απόκτησαν πτυχία ανωτάτων σχολών και διαμόρφωσαν σωστούς κοινωνικούς και ηθικούς χαρακτήρες.

Όμως, επάνω στην πιο μεγάλη χαρά και ευτυχία σου, δυστυχώς νικήθηκες από τον πικρό, τον ανίκητο και αδυσώπητο θάνατο, παρά τις συνεχείς προσπάθειες της οικογενείας σου και αυτές της οικογένειας του αδελφού σου Τάσου, να σε περισώσουν.

Όμως, αγαπητέ Παναγιώτη, να είσαι βέβαιος ότι φεύγοντας αφήνεις πίσω σου μια εξαιρετική οικογένεια και ένα χρυσό όνομα ανάμεσα στον κύκλο των συναλλαγών και των γνωριμιών σου. Και το όνομα αυτό θα θυμίζει στα παιδιά σου, στη γυναίκα σου, σε στενούς και μακρινούς συγγενείς, σε φίλους και στο κοινωνικό σύνολο που σε περιστοιχίζει κατά τη διάρκεια της ζωής σου, την εντιμότητα και την ευγενέστατη στους τρόπους συμπεριφορά σου. Θα ομιλεί για την εμπιστοσύνη και τη συνέπειά σου για οποιαδήποτε διαχειριστική σου υπόθεση και για κάθε συναλλαγή σου. Θα αποτελεί περίτρηνο και ανεξίτηλο στοιχείο φιλικότητας και αγάπης προς συγγενείς και φίλους, συμπατριώτες και συνανθρώπους σου. Θα θυμίζει τον ευπροσέγγιστο, το γελαστό και τον ευκατάδεκτο χαρακτήρα σου. Και τέλος θα είναι παράδειγμα προς μίμηση το ήθος, η αξιοπρέπεια, η εργατικότητα, η καλωσύνη και η ευσυνειδησία σου.

Αγαπητέ Παναγιώτη!

Είμαστε όλοι εδώ σήμερα, στεκόμαστε γύρω και κοντά σου και σου απευθύνουμε τον ύστατο φιλικό και αδελφικό χαιρετισμό μας και μαζί μ' αυτόν σου δίνουμε και το φιλί της βαθύτατης και ειλικρινούς αγάπης μας.

Αιωνία σου η μνήμη!»

Στην κηδεία παραβρέθηκε και ο εκπρόσωπος του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου, ο οποίος με λίγα λόγια εξήρε το ήθος, το χαρακτήρα, την αξιοπρέπεια και την αξιοσύνη του αποβιώσαντος **Παναγιώτη Χάρου**.

ΓΑΜΟΣ

Στον Ι.Ν. Αγίου Αλεξάνδρου Π. Φαλήρου, στις 15 Μαΐου 2010, τέλεσαν τους γάμους τους οι αξιαγάπητοι και εκλεκτοί νέοι **Αντώνης Χριστόπουλος** και **Άρτεμις Σκουρή**.

Η Εφημερίδα «Η Κερασία» και το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, εύχεται στους νεόνυμφους κάθε χαρά και ευτυχία.

« Η ΚΕΡΑΣΙΑ »

ΤΡΙΜΗΝΗ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ

Ιδιοκτήτης
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ
ΔΩΡΙΔΑΣ

Αριστειδου 8 - 105 59 Αθήνα
Τηλ. 210 3234288
Fax: 210 3232504

Εκδότης - Διευθυντής
Βασίλειος Αλεξόπουλος
Κανδάνου 3 - 115 26 Αθήνα
Τηλ. 210 6927920

Συντάσσεται
από Τριμελή Επιτροπή
Βασίλειος Αλεξόπουλος
Στέλιος Αντωνόπουλος
Ιωάννης Γκάνος

Επιμέλεια Έκδοσης
Φώτης Βρέττας
E-mail: fvrettas@otenet.gr

Φωτοστοιχειοθεσία
Σώτος Μάγγος
Ακαδήμου 17-104 36 Αθήνα
Τηλ./Fax: 210 5236330
E-mail: msotos@otenet.gr

Λόγος που εκφωνήθηκε από τον Κωνσταντίνο Ε. Μπακάλη

επί τιμή Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Μνημόσυνο του Παναγιώτη Χάρου, που τελέσθηκε την Κυριακή 23 Μαΐου 2010 στον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Καστρακίου Δωρίδας

Ο οδυνηρός αποχαιρετισμός, το ύστατο κατευόδιο προς αποχωρούντες από τα εγκόσμια γίνεται, ασφαλώς, την ημέρα που ψάλλεται η εξόδιος ακολουθία.

Δυστυχώς αυτό δεν κατέστη δυνατό στην περίπτωση του προ 40 περίπου ημερών εκλιπόντος εκλεκτού φίλου Πάνου. Δεν κατόρθωσα να παρευρεθώ στην κηδεία του, για λόγους ανώτερους της θελήσεώς μου, παρά την προσπάθεια που κατέβαλα. Είχα προσχεδιάσει να απευθύνω προς τη σεπτή σορό του λίγα λόγια βγαλμένα από τα μύχια της ψυχής μου, ειλικρινή, ανυπόκριτα. Επανορθώνω την αθέλητη παράλειψή μου σήμερα που ψάλλεται η επιμνημόσυνη δέηση.

Τετριμμένα, κοινότοπα, περιττά ενδεχομένως, μπορεί να θεωρηθούν όσα ακούγονται στις περιπτώσεις, που μόνο η συμβατικότητα επιβάλλει να λεχθούν. Δεν συμβαίνει αυτό στην περίπτωση του αγαπημένου φίλου Πάνου, και αυτό κυρίως γιατί ο παναγιώτης Χάρου ήταν ένας μεγάλος, αξιοθαύμαστος αγωνιστής της ζωής. Από τα παιδικά του χρόνια πάλεψε με τη σκληρή, τη γεμάτη αντιξοότητες ζωή, σε δύσβατες, σκολιές ατραπούς. Και στην πάλη αυτή, χάρις στην αναμφισβήτητη ευφυΐα του, την εξυπνάδα του, την απaráμιλλη εργατικότητα του, ίσως εργασιομανία του, την αξιοζήλευτη ελκτική του ικανότητα, την προσήνεια, τη διαπραγματευτική του δεινότητα, την πειθώ του, την «καπατσουσύννη» του -αν επιτρέπεται η έκφραση- κατάφερε στην πάλη αυτή να βγει νικητής. Γεννημένος για έμπορος, δημιούργησε μαζί με τα αδέρφια του, πάντοτε πρωτοστατώντας, ένα όνομα, μια εμπορική οντότητα, μια εύρωστη, σε υγιείς βάσεις εδραζόμενη επιχείρηση.

Ήταν παραλλήλως γεμάτος καλωσύνη, καταδεκτικότητα, ειλικρίνεια, αγάπη για τον συνάνθρωπό του, πνευμα αλτρουισμού. Θεωρούσε καθήκον του, το ένιωθε ως ικανοποίηση να εξυπηρετεί τους άλλους. Γινόταν αυθόρμητα για όλους θυσία. Δεν υπολόγιζε χρόνο και κόπο, δεν το θεωρούσε βάρος, δεν δυσανασχέτουσε ό,τι και όποτε και αν του ζητούσες κάτι. Σε κέρδιζε η προθυμία του, η αφοσίωσή του, οι καθαρές, αγνές του προθέσεις. Πάσχιζε ειλικρινά με κάθε τρόπο να σου φανεί χρήσιμος. Αισθανόταν αφόρητη στενοχώρια αν κάτι δεν πήγαινε καλά στο φίλο του. Ήταν ένας πραγματικός λεβέντης! Ήταν ένας λαμπρός οικογενειάρχης, σύζυγος και πατέρας. Και, προ πάντων, ήταν ένας «ΦΙΛΟΣ» με κεφαλαία

όλα τα γράμματα, φωτεινά και λαμπρά, ένας αληθινά «χαρίεις άνθρωπος» κατά την έκφραση του Μεγάλου Μανδρινού.

Κέρδισε τη μάχη της ζωής, πέτυχε στην επαγγελματική του σταδιοδρομία, δημιούργησε μια εξαιρετική οικογένεια, έγινε αγαπητός, έκανε φίλους.

Η σκληρή εμιαρμένη, όμως, θέλησε να του κόψει το νήμα της ζωής, νωρίς. Έχασε την άνιση, την ανελέητη μάχη με την αδυσώπητη μάστιγα της εποχής μας. Ο Πανάγαθος τον κάλεσε κοντά Του νέο. Είναι κρίμα, γιατί έφυγε, προφανώς, με την πικρία, το παράπονο ότι δεν πρόλαβε να δει τα πολυαγαπημένα του παιδιά, όπως θα ήθελε. Τους άφησε, όμως, ένα λαμπρό προς μίμηση παράδειγμα. Πρέπει και μπορούν να αισθάνονται υπερήφανα για τον πατέρα τους. Γιατί αγωνίστηκε τον αγώνα τον καλό, πορεύθηκε στον ορθό δρόμο, τήρησε την πίστη του στις υγιείς αρχές, δικαιούται του στεφάνου της δικαιοσύνης!

Η πολυαγαπημένη του σύζυγος Σταυρούλα, ας βοηθήσει ο Ύψιστος να απαλύνει τον βαρύτατο, τον αβάσταχτο πόνο της, με την παρηγοριά, τη βεβαιότητα ότι είχε πλάι της ένα ξεχωριστό άνθρωπο, όμοιο του οποίου και αυτός ο κυνικός φιλόσοφος Διογένης μόνο με το φανάρι του θα μπορούσε να αναζητήσει!

Ο αγαπημένος μας Παναγιώτης, ο «Πανοχάρου», όπως τον αποκαλούσα και του άρεσε, αφού είχα την τύχη να συγκαταλέγομαι στους φίλους του, μας εγκατέλειψε πρόωρα. Από τη μνήμη μας όμως, ποτέ δεν θα σβήσει. Δεν πεθαίνει, άλλωστε, κανείς, όταν ζει στις καρδιές αυτών που μένουν. Και στις καρδιές τις δικές μας, όλων όσοι τον γνώρισαν πολύ ή λίγο, η ανάμνησή του θα διατηρείται εσαεί.

Μνήμονες των αρετών του, ας δεηθούμε να τύχει του αιωνίου μακαρίου ενεργετήματος, που αναφέρεται στον ΚΕ΄ (25ο) Ψαλμό του Δαβίδ: «Δικαίων ψυχαί εν αγαθοίς αυληθήσονται». Και η ψυχή του εκεί που βρίσκεται, στους ανθηρούς λειμώνες του Παραδείσου, εκεί όπου απέδρα ο πόνος, η λύπη, ο στεναγμός, εκεί όπου η ζωή είναι ατελείωτη, ας αναπαύεται εν ειρήνη.

Στην οικογένειά του, στη σύζυγό του και τα παιδιά του, στ' αδέρφια του, τα ανίψια του, σ' όλους τους οικείους του, στους λοιπούς συγγενείς του, σ' όλους εμάς, ας χαρίσει ο Θεός την εξ ύψους παρηγορία Του.

Η μνήμη του Παναγιώτη Χάρου ας είναι Αιωνία.

Στις 15 Μαρτίου 2010, δυό φεγγαρόβια μάτια έκλεισαν για πάντα· ένα αξιόλογο πνευματικό αστέρι του χωριού μας έφυγε· ο φιλόλογος Καθηγητής - Γενικός Επιθεωρητής Αθανάσιος Πλάκας ταξίδευσε για την άλλη ζωή, όπου αναπαύονται η σύζυγός του και οι γονείς του.

Έφυγε από κοντά μας, υπερήφανος, αξιοπρεπής και όρθιος, όπως τα έλατα της γενέθλιας γης. Έφυγε, καταξιωμένος στις συνειδήσεις μας, ένας ακέραιος άνθρωπος, υπόδειγμα τιμότητας και δικαιοσύνης, αγνός ιδεολόγος και άρχοντας του λόγου.

Έφυγε ένα φλογερό ιδρυτικό μέλος και πρώτος Πρόεδρος του Συλλόγου Κερασιωτών, ένα φωτεινό κόσμημα της Κερασιάς και της Ρούμελης, της Παιδείας, της Θρησκείας και της Πατρίδας.

Ο Αθανάσιος Πλάκας, γόνος εκλεκτής οικογένειας, πραγματοποίησε μια διανθή, διάφανη και αξιομίμητη πορεία ζωής, 99 ετών, με υποδειγματική προσπάθεια και εργατικότητα, με εγώνες και αγωνία για μόρφωση, για βαθιά ανθρώπινη τελείωση και για πολλαπλή κοινωνική δράση και προσφορά.

Ολοκληρωμένη προσωπικότητα, εμφορείτο από όλες εκείνες τις αρετές που εξυμνεί ο ποιητής του χωριού μας (Ιωάννης Αθ. Χάρης), συνδυάζοντας αρμονικά τα άνω με τα κάτω, τα έξω με τα μέσα:

Συνδύαζε τις αιώνιες - ουράνιες αξίες με τις επίγειες, καθώς επίσης την αγάπη για τη ζωή, την αισιοδοξία, το κέφι, το τραγούδι και το χορό με το στοχασμό του νου, την πνευματική εργασία, τη συνομιλία του με τον ύψιστο Δημιουργό.

Λάτρης της Κερασιάς και οραματιστής κοινωνικής προσφοράς, συντέλεσε με τις δημιουργικές του γνώσεις, τις υπεύθυνες συμβουλές, την αξιόλογη αγωνιστικότητα και τις δωρεές του, στην εκτέλεση επωφελών για τη γενέτειρα έργων και συνέβαλε αποτελεσματικά, στην αρμονική συμβίωση, αγάπη και σύμπνοια των κατοίκων της, ιδιαίτερα στις δύσκολες περιόδους της Κατοχής και του Εμφυλίου Πολέμου.

Ως φιλόλογος Καθηγητής, Γυμνασιάρχης, γενικός Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης και λαμπρός επιστήμονας, άναψε τη φλόγα της αισιοδοξίας, της εργασίας και αφοσίωσης μαθητών και καθηγητών στο μορφωτικό τους έργο.

Ιερέας του Πνεύματος, όρθιος και αγέρωχος στην Ωραία Πύλη του Ναού της Ελληνικής Παιδείας, κρατώντας την άσβεστη δάδα, καλούσε «Δεύτε λάβετε φως»...

Η ενγλωττία του, η μελισταγής διδασκαλία του, η συζήτηση - διάλογος, η έκσταση - θαυμασμός και η συγκίνησή του, πολλές φορές, διδάσκοντας το Διάκο, Παπαφλέσσα, την πτώση της Κωνσταντινούπολης και άλλες παρόμοιες ενότητες, άφηναν ανεξίτηλα ίχνη και σφραγίδα στη μνήμη και τις καρδιές μαθητών και καθηγητών, οι οποίοι συνδεδεμένοι ψυχικά μαζί του, τον εθαύμαζαν και τον επευφημούσαν.

Στον πόλεμο του 1940, ο επίστρατος Αξιωματικός Αθανάσιος Πλάκας μαχόταν στην πρώτη πύρινη γραμμή κι όταν το εχθρικό πυροβολικό σιγόυσε για λίγο, ο Αθανάσιος Πλάκας δεν ξεκουραζόταν· έπιανε σφικτά με τα χέρια

του και αγκάλιαζε τους παρατημένους Ιταλούς νεκρούς και τους τοποθετούσε προσεκτικά σε λάκκους - τάφους, που άνοιγε με τους στρατιώτες του.

Με τη γενναιοφροσύνη και τη Ρουμελιώτικη λεβεντιά του, δίδασκε το συνταίριασμα της Εθνικής συνειδησης και του πατριωτισμού με τις διαχρονικές πανανθρώπινες αξίες, ότι οι νεκροί, ανεξάρτητα από την εθνικότητά τους, δεν πρέπει να μένουν άταφοι· δίδασκε την αγάπη για Ειρήνη, που είναι «τα σφιγμένα χέρια των ανθρώπων, το ζεστό ψωμί στο τραπέζι του κόσμου», όπως λέει ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος.

Αγαπημένε μας, αείμνηστε Θανάση, καύχημα του χωριού μας... Το διάβα της ζωής σου, το έργο σου, υπήρξε πολυπληθές, καρποφόρο και λαμπρό, γι αυτό και αναχώρησες με δόξες και τιμές, με βαρύ και πολύτιμο φορτίο αξιωμάτων, επαίνων, βραβείων, έκφρασης ευγνωμοσύνης και ευχαριστιών των πάντων.

Για την κατάρτισή σου και το έξοχο παιδευτικό σου έργο, η Πολιτεία σου εμπιστεύθηκε όλα να Ανώτερα Διοικητικά και Εποπτικά Αξιώματα του Κλάδου σου, όπου διακρίθηκες και διέπρεψες.

Οι μαθητές σου στα διάφορα σχολεία και οι Καθηγητές, τους οποίους δεξιόχερα καθοδήγησες και επόπτευσες, σου εξέφρασαν, διαχρονικά, τη βαθιά τους ευγνωμοσύνη για τα όσα υψηλά, ωραία και πολύτιμα πνευματικά αρώματα τους προσέφερες.

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για τη λαμπρή προσφορά σου στο Αλβανικό Μέτωπο, σου απένειμε Τιμητικό Δίπλωμα και Μετάλλιο, που αφιέρωσες στους αγαπημένους σου αγγονούς Γιάννη και Αθανάσιο Δημάκα και σ' όλα τα Κερασιωτόπουλα, γιατί, σύμφωνα με τη σοφή σου ρήση: «η νέα γενιά έχει μπροστά της το μέλλον και χρειάζεται τη μνήμη του παρελθόντος».

Η Κερασιά ήταν η ψυχή της ψυχής σου. Ο Σύλλογός μας, σε ανακήρυξε, για την καρποφόρο δραστηριότητά σου, Επίτιμο Πρόεδρό του και οι Κερασιώτες, εκφράζοντας το θερμό ευχαριστώ για τη στοργική σου μέριμνα για το χωριό, με ίσια σε ραίνουν και με πολύχρωμα λουλούδια της γενέθλιας γης.

Εμείς που με χαρά σε ακολουθούσαμε στους διδακτικούς περιπάτους στην Πλατεία, Πάδη, Μπούκουρη και αλλού, σου στέλνουμε, ως αντίδωρο ευγνωμοσύνης, αμέτρητες ευχαριστίες. Στη μνήμη μας θα διατηρούμε ζωηρά τις ωραίες στιγμές που μας χάριζες με τα κομψά χαριτολογήματα, τις διηγήσεις και τα ιστορικά γεγονότα, αναφέροντας, συχνά, και τα αντίστοιχα εδάφια στον Όμηρο, Σωκράτη, Πλάτωνα, Αριστοτέλη, τους Βυζαντινούς συγγραφείς και τους ήρωες του 1821.

Όλοι οι συγχωριανοί σου, μαζί με τα αγαπημένα και καταξιωμένα παιδιά σου Βασίλη και Δώρα, τους λατρευτούς εγγονούς και τόσους άλλους εκλεκτούς συναδέλφους, συγγενείς και φίλους, υπερήφανοι για σένα, άστρο φωτεινό, υποκλινόμαστε ευλαβικά στη Μνήμη σου.

Στα χρόνια που θάρθουν, χωρίς Εσένα, θα σε καμαρώνουμε στην επίζηλη Ουράνια θέση σου, με το στεφάνι της νίκης στον αγώνα της ζωής, αφού τα πάντα «τετήρηκες» σ' αυτή και όπως η Εκκλησία μας αναφωνεί «Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες».

Αιωνία σου η μνήμη αγαπημένε μας Θανάση κι ανάλαφρο το χώμα της Κερασιάς που σε σκεπάζει.

Σπύρος Ευαγγελόπουλος

Στη μνήμη του Θανάση Πλάκα

Το χωριό μας, η Κερασιά, και η κοινωνία της Κερασιώτικης διασποράς, εδώ και τρεις μήνες νοιώθει πολύ φτωχότερη. Πενθεί την απώλεια ενός πολύ εκλεκτού μέλους της, του φιλόλογου επίτ. γενικού επιθεωρητή σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Θανάση Πλάκα.

Ο Θανάσης Πλάκας μας όφησε χρόνους, έπειτα από ένα, σχεδόν, αιώνα πλήρως καταξιωμένης πορείας στη ζωή. Η πορεία του προδιαγράφηκε νωρίς, από το δημοτικό, ακόμα, σχολείο. Αγαπούσε τα γράμματα και είχε άριστες επιδόσεις. Όταν αποφοίτησε από το τετρατάξιο, τότε, δημοτικό, ο δάσκαλος συνέστησε θεομά στη μάνα του να τον προχωρήσει στο σχολαρχείο και στη συνέχεια στο γυμνάσιο. Πώς όμως η δόλια να το αποφασίσει; Ο πατέρας που ήταν στην ξενιτιά, στην Αμερική, ουσιαστικά ήταν ανύπαρκτος τα χρόνια εκείνα για την οικογένεια. Η μάνα με δυσκολία εξοικονομούσε τα απολύτως απαραίτητα με τη φτωχική σοδειά που με σκληρή δουλειά αποκόμιζε από τα λίγα άγωνα χωράφια της οικογένειας. Για να φοιτήσει τότε ένα παιδί στο γυμνάσιο, μακριά από το σπίτι του, έπρεπε να εξασφαλίζει χρήματα για ενοίκιο, για έξοδα διατροφής, για εκπαιδευτικά τέλη και βιβλία, τα οποία όμως δεν υπήρχαν. Το τόλμησε όμως η μάνα! Εγκατέστησε το παιδί της στο Κροκύλειο, στο σχολαρχείο και κουβαλούσε εκεί φορτωμένη στην πλάτη τα ξύλα για τη φωτιά και τα απαραίτητα λιτά εφόδια διατροφής. Το ίδιο λίγο αργότερα και πιο μακριά, στο Λιδορίκι, όπου ήταν το γυμνάσιο (εφτά ώρες πορεία μακριά από την Κερασιά).

Ήταν στα μέσα της φοίτησής του στο γυμνάσιο, όταν ο πατέρας του μπόρεσε να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την οικογένεια. Από τότε άρχισε και συνέχισε να χρηματοδοτεί τις σπουδές του παιδιού του στις υπόλοιπες τάξεις του γυμνασίου και στο Πανεπιστήμιο στην Αθήνα, όπου ο Θανάσης φοίτησε ευδοκίμως και αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή. Όταν ο πατέρας του ύστερα από εικοσιπέντε χρόνια στην ξενιτιά γύρισε από την Αμερική, τον πρωτοσυνάντησε στη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών στη Σύρο (φεύγοντας για την Αμερική, τον είχε αφήσει αγέννητον ακόμα, στην κοιλιά της μάνας του). Η μάνα ποτέ δεν παραπονέθηκε για το βάρος που μόνιμη της σήκωνε ως τότε. Χαρακτηριστικό ένα σχετικό χωράτο του πατέρα του, που διηγόταν συχνά ο Θανάσης: Κάποια μέρα ο πατέρας, τον καιρό που είχε έρθει από την Αμερική, ρώτησε τη γυναίκα του, αν είχε κανένα παράπονο απ' αυτόν. Εκείνη αμέσως

απάντησε: «Μπα, Βασίλη μου, τι παράπονο να έχω; Κανένα». Εκείνος τότε, χωρατεύοντας, της είπε: «Εγώ όμως έχω». Και στη γεμάτη έκπληξη ερώτησή της, ποιο ήταν αυτό το παράπονο, εκείνος απάντησε: «Να, με ένα παιδί σε άφησα, όταν πριν από εικοσιπέντε χρόνια έφευγα για την Αμερική, με ένα σε βρίσκω και επιστρέφοντας!». Ο Θανάσης αγάπησε τον πατέρα του, αλλά τη μάνα του τη λάτρευε και τη θαύμαζε. Μας έλεγε και ξαναέλεγε: «Ήταν ηρωίδα». Κι ανάμεσα στα πολλά δείγματα του χαρακτήρα της, ανέφερε και το γεγονός, ότι τα Χριστούγεννα, φορτωνόταν στην πλάτη την υπέργρηρη πεθερά της και τη μετέφερε μέσα στα χιόνια στην εκκλησία, στην άλλη άκρη του χωριού, τότε, για να μεταλάβει. Ήταν πραγματικά μια άγια γυναίκα η Πλακοβασίλαινα. Ήταν άνθρωπος πρῶτος, καλωσνῆτος, πρόθυμη για προσφορά και δεν είχε κακό λόγο για κανένα.

Η ζωή του Θανάση Πλάκα, σε όλες τις εκφάνσεις της, εμπνεόταν από μια σύνθεση υψηλών ιδανικών. Σ' αυτή τη σύνθεση πρυτάνευαν: η θρησκευτικότητα, η φιλοπατρία, Ο θαυμασμός στην προγονική σοφία και η αγάπη στα κλασικά αρχαιοελληνικά Γράμματα, τα οποία και επαγγελματικά υπηρετούσε ως φιλόλογος στην εκπαίδευση. Στη σύνθεση αυτή, ξεχώριζαν ακόμα ο θαυμασμός στην ιστορική πορεία και παράδοση του Ελληνισμού δια μέσου των αιώνων, η εκτίμηση στη νεοελληνική παράδοση, ιδίως στο ρουμελώτικο ήθος και τη λεβεντιά. Με πάθος βέβαια αγαπούσε και το χωριό μας, στο οποίο διέμενε όλα τα καλοκαίρια. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου Κερασιωτών και πρόεδρος του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του (1940).

Ως εκπαιδευτικός συνδύαζε σε μεγάλο βαθμό την άρτια επιστημονική κατάρτιση, την παιδαγωγικά σωστή σχέση με τους μαθητές και την αποδοτική διδασκαλία. Ανάμεσα στις διδακτικές αρετές του, ιδιαίτερα εντυπωσιακά ήταν τα χαρίσματα της αφήγησης και της περιγραφής γεγονότων και καταστάσεων. Τα ζωντάνευε όχι μόνο με τη γλωσσική ευχέρεια αλλά και με την ανάλογη φυσιογνωμική του εκφραστικότητα. Τα χαρίσματά του αυτά, όπως και το πλατύ γέλιο που τα συνόδευε, τα απολαμβύναμε και οι φίλοι τα καλοκαίρια στο χωριό, στην καθημερινή, θα έλεγα, συντροφιά που κάναμε. Από τα διδασκαλικά του χαρίσματα έχω και προσωπική πείρα από τα σχολικά θρανία: Τον είχα για ένα διάστημα καθηγητή στο νυχτερινό γυμνάσιο, στην Αθήνα, στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών. Στο ευλογημένο εκείνο σχολείο οι καθηγητές δίδασκαν χωρίς

αμοιβή. Θυμίζω ακόμα, ότι χωρίς αμοιβή λειτουργήσαμε με το Θανάση, στην Κατοχή (1944) στο χωριό, ένα γυμνασιακό τμήμα από 25 παιδιά (τα 6 από το Ψηλό χωριό και το Κριάτσι), διδάσκοντας ο Θανάσης τα Ιστορικοφιλολογικά κι εγώ τα Φυσικομαθηματικά. Στις επαρχιακές περιοχές οι δημόσιες υπηρεσίες είχαν καταλυθεί, τα δημόσια ταμεία έπαψαν να λειτουργούν, η μισθοδοσία των εκπαιδευτικών, όπως και των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων διακόπηκε και τα σχολεία είχαν κλείσει. Οι μαθητές του δικού μας άτυπου γυμνασιακού τμήματος έδωσαν εξετάσεις σε επιτροπή του δημοσίου ως «κατ' ιδίαν διδασκόμενοι» και κέρδισαν την τόξη. Αμισθί, για τους ίδιους λόγους, λειτουργήσα εγώ, παράλληλα, εκείνη τη χρονιά (1943-44) και το δημοτικό σχολείο του χωριού.

Ο Θανάσης Πλάκας πολέμησε γενναία το 1940-41 στα Αλβανικά βουνά και τιμήθηκε αργότερα γι' αυτό με το χρυσό Αριστείο Ανδρείας. Επιστρατεύθηκε ως έφεδρος αξιωματικός τον Αύγουστο 1940, πριν ακόμα ξεσπάσει ο πόλεμος, την ημέρα του πανηγυριού του χωριού (του Αϊ-Γιαννιού, 29 Αυγούστου). Φεύγοντας, πέρασε από την πλατεία, όπου χόρευαν οι χωριανοί για το πανηγύρι, και χόρεψε έναν λεβέντικο τσάμικο. Αναχωρώντας από την πλατεία τον προπέμφαμε μέχρι την Αγία Κυριακή με τη μετέπειτα σύζυγό του, την Ελένη. Όταν αποχωριζόμασταν, γύρισε και είπε στη μάνα του: «Μάνα, αν δε γυρίσω, τα βιβλία μου να τα δώσεις στον Κώστα!». Στο φοβερό, αλλά νικηφόρο για μας, εκείνο πόλεμο, μαχόμενος στην προκάλυψη, αρκετές φορές, όπως μας διηγείταν, κινδύνεψε. Αλλά ευτυχώς γύρισε σώος.

Αμέσως μετά την Κατοχή, παντρεύτηκε την εξαίρετη από κάθε άποψη, Κερασιώτικης προέλευσης, αλησμόνητη, Ελένη το γένος Θόδωρου Μπερτσιά και απέκτησαν δύο λαμπρά παιδιά, το Βασίλη και τη Δώρα, που ακολούθησαν τις ίδιες σπουδές με τον πατέρα και τιμούν σήμερα την Κερασιώτικη κοινωνία. Εκφράζω και στους δύο, καθώς επίσης στο γαμπρό του σύζυγο της Δώρας Λουκά Δημάκα, τα θερμά μου συλλυπητήρια. Εκφράζω ακόμα τη βαθιά μου συμπάθεια στα δυο εγγόνια του Θανάση, τα παιδιά της Δώρας Γιάννη και Θανάση, που λάτρευαν τον παππού τους και τον συμπαραστάθηκαν με απροσμέτρητη τρυφερότητα και αφοσίωση στα τελευταία χρόνια της βαριάς αρρώστιας του.

Ο Θανάσης Πλάκας αναπαύεται τώρα στην αγκαλιά της γης του χωριού μας, το οποίο τόσο πολύ αγάπησε. Αιώνια η μνήμη του!

Κώστας Π. Χάρης

Προσφορές προς τον Σύλλογο

A' Για τους σκοπούς του Συλλόγου προσέφεραν:

1. Μπερτσιά Αλεξάνδρα € 20
2. Μπερτσιά Ιουλίτσα € 20
3. Μπερτσιάς Νίκος € 20
4. Τσιώδρας Κων/νος € 20
5. Αλεξόπουλος Αλεξ. Τριαντάφυλλος € 100
6. Μπάκας Ελευθέριος € 50
7. Βρέττας Φώτης € 135
8. Κουτσογιάννου-Ευαγγελοπούλου Ξένη € 25
9. Μπίμπας Χρίστος € 15

B' Δωρεές εις μνήμην:

1. Δέσποινα Πίτσιου και Ιωάννα Γρυπάρη για τον αδελφό τους **Θανάση Λιάρο** € 100
2. Ιωάννα Γρυπάρη-Λιάρου για την αδελφή της **Ζοή Λιάρου-Πετροπούλου** € 20
3. Γιούλα Χολέβα-Βρέττα για τους γονείς της **Παναγιώτη & Ελένη** € 50
4. Αικατερίνη Γιάννου και Παναγιώτης Γκιώνης για τον συγγενή τους **Παναγιώτη Χάρο** € 20
5. Οικογένεια Νικηφόρου Γιάννου για το φίλο τους **Παναγιώτη Χάρο** € 50
6. Αθανάσιος και Αντωνία Παππά Νίκα για το θείο τους **Αθανάσιο Πλάκα** € 100
7. Μάνια Παπανδρέου για το θείο της **Αθανάσιο Πλάκα** € 50
8. Φώτης Ι. Βρέττας για τη μητέρα του **Σοφία** € 50
9. Μαρία Χάρου - Βασίλειος Μιχαλόπουλος για τον αδελφό τους **Παναγιώτη Χάρο** € 100
10. Γεώργιος Μιχαλόπουλος για το θείο του **Παναγιώτη Χάρο** € 100
11. Νικόλαος Μιχαλόπουλος για το θείο του **Παναγιώτη Χάρο** € 100
12. Αναστάσιος και Ιωάννης Χάρος για τον πολυγαπημένο αδελφό τους **Παναγιώτη Χάρο** € 200
13. Σπύρος Ευαγγελόπουλος για τον **Αθανάσιο Πλάκα** € 200
14. Βίκυ Αδρασκέλα: α) Για το θείο της **Αθανάσιο Πλάκα** € 50
β) Για τον πατέρα της **Γεώργιο Αδρασκέλα** € 50
γ) Για το θείο της **Κων/νο Αδρασκέλα** € 50
δ) Για τη θεία της **Ελένη Ζούκου** € 50
15. Ειρήνη Αδρασκέλα: α) Για το θείο της **Αθανάσιο Πλάκα** € 50
β) Για τον πατέρα της **Γεώργιο Αδρασκέλα** € 50
γ) Για το θείο της **Κων/νο Αδρασκέλα** € 50
δ) Για τη θεία της **Ελένη Ζούκου** € 50
16. Ιωάννα (Γιαννιώ) Λιάρου στη μνήμη των αδελφών της **Αθανασίου & Βασιλείου Λιάρου** € 50

Έκφραση ευχαριστιών του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Κερασιάς

Εις μνήμην της αξέχαστης συμπατριωτισσάς μας **Παναγιώτας Χάρου**, κατέθεσαν στο Ταμείο του Ναού μας τα παρακάτω ποσά οι:

1. Χάρου Αγιούλα € 50
2. Λαζαροπούλου Αικατερίνη € 20
3. Καραδήμας Παναγιώτης € 30
4. Τσιμπίδης Χαράλαμπος € 20
5. Μπουλουγούρης Αθανάσιος € 20
6. Αντωνόπουλος Δημήτριος € 20
7. Καραδήμας Βασίλειος € 30.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του ανωτέρω Ιερού Ναού εκφράζει τις βαθιές του ευχαριστίες προς όλους τους παραπάνω δωρητές και εύχεται ο Άγιος Γεώργιος να είναι πάντοτε συμπαραστάτης και βοηθός τους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ

70 χρόνια λειτουργίας και προσφοράς

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

τούς που είχαν ήδη ξενιτευτεί στην Αθήνα.

• **Λίγα λόγια γι' αυτούς που πήγαν στην Αμερική:**

Απ' αυτούς, όσοι ήταν πολύ νέοι, που ήξεραν και πέντε γράμματα, σχεδόν όλοι εγκαταστάθηκαν μόλις, έκαναν προκοπή και δημιούργησαν οικογένεια εκεί. Δεν έπαυαν, ωστόσο, να ενισχύουν οικονομικά την πατρική οικογένεια πίσω στο χωριό (τους γονείς, τα μικρότερα αδέρφια, ιδίως τις αδελφές, τις οποίες αισθάνονταν την υποχρέωση να προικίσουν για να παντρευτούν). Οι περισσότεροι απ' αυτούς ευδοκίμησαν στη νέα πατρίδα και αναδείχθηκαν ως επιχειρηματίες, μερικοί πολύ επιτυχημένα. Να ακολουθήσουν σπουδές εκεί, ήταν κάτι αδιανόητο. Οι γραμματικές τους γνώσεις φεύγοντας από την πατρίδα, το πολύ της τετάρτης δημοτικού. Η πολύωρη, εξάλλου, σκληρή καθημερινή βιοπάλη δεν άφηνε χρονικά περιθώρια για κάτι άλλο. Ωστόσο, κι αυτό ακόμα το ακατόρθωτο, Κερασιώτης μετανάστης της τότε εποχής το κατόρθωσε. Ήταν ο γνωστός σε όλους μας Αλέξανδρος Κρίκος. Έφυγε από το χωριό είκοσι χρονών με τα Γράμματα της τετάρτης δημοτικού. Στην Αμερική, στην αρχή δούλεψε μεροκάματο. Πολύ γρήγορα έκαμε επιχείρηση δική του (στιλβωτήριο) και παράλληλα επιδόθηκε σε σπουδές. Μερικοί συγχωριανοί εκεί εκφράζονταν ειρωνικά για την ουτοπική, όπως νόμιζαν, επιδίωξή του. Εκείνος σπούδασε πρώτα την αγγλική γλώσσα και στη συνέχεια σπούδασε στο πανεπιστήμιο. Πήρε πρώτα πτυχίο Πολιτικών Επιστημών και κατόπιν Οδοντιατρικής, σε ηλικία 45 ετών! Στην Αθήνα, όπου κατόπιν εγκαταστάθηκε, αναδείχθηκε σε κορυφαίο διαπρεπή οδοντίατρο (διατέλεσε και οδοντίατρος της τότε Βασιλικής Αυλής). Οι υπόλοιποι, που δεν έμειναν στην Αμερική (ήταν κυρίως αυτοί που είχαν αφήσει γυναίκα και παιδιά πίσω), επέστρεψαν, ύστερα από λίγα χρόνια ξενιτιάς, στο χωριό, συναποκομίζοντας τις όποιες οικονομίες είχαν αποταμιεύσει. Η συναλλαγματική αξία του δολαρίου έναντι της δραχμής επέτρεπε μια βελτιωμένη διαβίωσή τους στο χωριό.

Ο ξενιτεμός για τον «παράδεισο» της Αμερικής δεν κράτησε πολλά χρόνια. Οι κυβερνήσεις της (των ΗΠΑ και Καναδά), όταν κορέστηκαν οι ανάγκες τους για ξένο εργατικό δυναμικό (για τις «χοντροδουλείες»), απαγόρευαν την υποδοχή άλλων.

• **Η Κερασιώτικη παροικία στην Αθήνα τον καιρό που ιδρύθηκε ο Σύλλογος:**

Υπολογίζεται ότι οι πρώτοι Κερασιώτες που ξενιτεύτηκαν και τελικά εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα, εγκατέλειψαν το χωριό στις δύο πρώτες δεκαετίες του περασμένου αιώνα (ίσως και πιο πίσω). Από άποψη απασχόλησης, σταδιακά, οι «πρωτοπόροι» αυτοί καταστάλλαξαν σε δύο, κυρίως, βασικές επαγγελματικές συντεχνίες: α) Των κρεοπωλών: οι Κώστας (Ντούλας) και Γιάννης Αντωνόπουλος (διάδοχος ο γιος του Βασίλης), οι Χαράλαμπος και Παναγιώτης Ζούκος, οι Χαρογιανναίοι, οι Παναγιώτης και Κώστας Σκουρής, ο Κώστας Μπερτσιάς. β) Των αμαξάδων: οι Χαραίοι: (Χαρο-Παναγιώτης, Χαρο-Γιώργης, Χαρο-Σπύρος, Χαρο-Μήτρος, Χαρο-Κώστας, Χαρο-Γιάννης) και ο Θόδ. Μπερτσιάς. Μερικοί απ' αυτούς αργότερα, όταν οι ιπποκίνητες άμαξες εκτοπίστηκαν από τα ταξί, συνέχισαν και ως αυτοκίνητιστές.

Η εξήγηση αναφορικά με τις συγκεκριμένες αυτές δύο επαγγελματικές ομάδες είναι ότι οι πρώτοι πρώτοι που εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα και που έτυχε να βολευτούν στη μία ή στην άλλη από αυτές τις επαγγελματικές απασχολήσεις, αποτέλεσαν εστίες υποδοχής και άλλων νέων που από το χωριό ξενιτεύονταν στην Αθήνα για μια καλύτερη ζωή. Οι παλιότεροι, όπως ήταν φυσικό, φιλοξενούσαν τους νεοπροσερχόμενους και φρόντιζαν να τους βρουν καμιά δουλειά. Όπως πάλι ήταν φυσικό, αυτό το κατάφεραν στο δικό τους επαγγελματικό χώρο. Τα πατάρια των κρεοπωλών των αδελφών Χαράλ. και Παν. Ζούκου, στην οδό Ζήνωνος, και του Γιάννη Αντωνόπουλου, στην οδό Μενάνδρου, αποτέλεσαν δύο από τις πρώτες φιλόξενες στέγες για πολλά νέα παιδιά που έρχονταν στην Αθήνα, από το χωριό. Από τη μαθητεία σ' αυτόν τον επαγγελματικό χώρο των κρεοπωλών, προήλθε λίγο αργότερα και η συναφής επαγγελματική ομάδα των ψητοπωλών, με πρωτοπόρους τους Βασ. Μακρή και Βασ. Γκάνο (κοντά στους οποίους μαθήτευσαν αργότερα και έκαναν κατόπιν δικές τους επιχειρήσεις οι Σπ.Υφαντής και οι νεότεροι Γκαναίοι). Στους παλιούς ψητοπώλες συγκαταλέγονταν και τα αδέρφια Βασίλης και Θανάσης Καραμπάρπας.

Ανάμεσα στους παλιούς, τους πρώτους που εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα, ήταν και οι Αθανάσιος Γρηγορόπουλος (πήγε πρώτα στο εξωτερικό και κατόπιν εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, όπου ίδρυσε αρτοποιείο) και Τριαντάφυλλος Αλεξ. Αλεξόπουλος (πρεσβύτερος αδελφός του Παπαγιώργη Αλεξόπουλου και πατέρας του Αλέκου Τρ. Αλεξόπουλου). Ο Τριαντ. Τ. Αλεξόπουλος ήταν επιθεωρητής των ιπποκίνητων τροχιοδρόμων (τραμ) της παλιάς Αθήνας. Οδηγός τέτοιων τραμ διατέλεσε και ο Ραφτοκώστας. Λίγο αργότερα, στους ηλεκτροκίνητους πια τροχιοδρόμους, υπηρέτησαν οι Παν. Ζαχαρόπουλος και Παναγιώτης Αθαν. Χάρος. Στην Αθήνα διέμεναν επίσης και πρωτοστάτησαν στην ίδρυση του Συλλόγου οι αδελφοί Θύμιος και Γεώργιος Παπαντωνίου (καθηγητής Οδοντιατρικής ο πρώτος, φιλόλογος ο δεύτερος), ο γιατρός Γιάννης Ζούκος και ο φιλόλογος Θανάσης Πλάκας. Στον τομέα της τεχνολογίας εργάζονταν οι Γιάννης Φ. Βρέττας (καθηγητής στη Βιοτεχνική Σχολή Αθηνών, μετεκπαιδευμένος στη Γερμανία), ο Ηλίας Αθ. Χάρης στους σιδηροδρόμους και ο Ηλίας Παν. Χάρης, ως μηχανικός στην πολιτική αεροπορία. Ως αξιωματικοί υπηρετούσαν οι Παναγ. Β. Ζούκος, στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και Θεοχάρης Αθ. Θεοχάρης στο Στρατό. Την ίδια εποχή (πριν από το 1930) ήταν εγκαταστημένοι στην Αθήνα και οι αδελφοί Παναγιώτης, Σωτήρης και Γιάννης Βρέττας (οι δύο πρώτοι ξυλουργοί, ο τρίτος ζαχαροπλάστης), οι εστιάτορες Θανάσης Λ. Καραδήμας και Βαγγέλης Γ. Καραδήμας, οι ράφτες Θανάσης Χ. Καραδήμας και Βασίλης Φ. Βρέπας, οι εμπορευόμενοι Παναγιώτης και Βασίλης Αδρασκέλας, οι γαλακτοπώλες Μιχάλης και Αριστοτέλης Μιχαλόπουλος, ο τραπεζικός Βασίλης Π. Χάρος, ο φωτογράφος Βασίλης Γ. Παπαγεωργίου, ο Θεοχάρης Β. Θεοχάρης, ο Νίκος Κ. Γκάνος. Υπήρχαν κι άλλοι ακόμα, και βέβαια παιδιά των παλιότερα εγκαταστημένων, μερικά από τα οποία είχαν ήδη δημιουργήσει δικές τους οικογένειες. Σταματώ εδώ. Τόσα μπόρεσα να θυμηθώ. Πρόθεσή μου άλλωστε δεν είναι να εξαντλήσω τον κατάλογο των μελών της Κερασιώτικης παροικίας στην Αθήνα, αλλά να σκιαγραφήσω,

σε πολύ αδρές γραμμές, την ιστορία και την εικόνα της την εποχή που ιδρύθηκε ο Σύλλογος.

Συμπληρώνοντας την εικόνα αυτή, πρέπει να προσθέσω και τα ακόλουθα: Οι συγχωριανοί μας αυτοί - θα έλεγε κανείς στο σύνολό τους - με την εργατικότητα και το ήθος τους είχαν σημειώσει, ο καθένας στον τομέα του, αξιόλογη προκοπή. Ήταν μονοιασμένοι, διατηρούσαν οικογενειακές σχέσεις μεταξύ τους και αλληλοβοηθούσαν. Όσοι είχαν καιρό περνούσαν συχνά από την «Πάρνηθα» στην οδό Ζήνωνος (κοντά στην Ομόνοια), όπου ήταν το ψητοπωλείο του Βασίλη Μακρή, συνέπιπναν κανένα ποτηράκι ρετσίνα με το ονομαστό κοκορέτσι του Βασίλη και μάθαιναν τα νέα του χωριού. Περνούσαν συνήθως και δυο βήματα πιο κάτω από το άλλο Κερασιώτικο «πρακτορείο», το κρεοπωλείο του Παναγιώτη Ζούκου. Εκεί όποια ώρα κι αν πήγαινες, θα έβρισκες το θυμόσοφο γερο-Παναγιώτη Ζούκο καθισμένο στην καρέκλα έξω από την πλατεία είσοδο του κρεοπωλείου και θα συμπλήρωνες την ενημέρωσή σου στα Κερασιώτικα «δρώμενα», διανθισμένα με τα εύστοχα σοβαροφανή χιουμοριστικά σχόλιά του.

• **Οι σχέσεις των Κερασιωτών που ζούσαν στην Αθήνα με το χωριό.**

Οι Κερασιώτες αυτοί είχαν στενές επαφές με τις πατρικές οικογένειες πίσω στο χωριό, τις οποίες και ενίσχυαν οικονομικά. Συχνά επισκέπτονταν το χωριό, ιδίως τα Χριστούγεννα, το Πάσχα και πιο πολύ το καλοκαίρι για διακοπές, ενώ πολλοί ανέβαζαν τις οικογένειές τους για παραθέρισμα. Τα καλοκαίρια το χωριό γέμιζε απ' αυτούς που παραθέριζαν εκεί, ιδίως στα πριν από τον πόλεμο χρόνια. Κάθε απόγευμα η Πάδη γέμιζε από παιδιά, νέους και νέες και άλλους παρεπιδημούντες. Ήταν μέρες που μπορούσες να μετρήσεις και σαράντα παιδιά και έφηβους να παίζουν διάφορα παιχνίδια στην Πάδη, και βέβαια φούτμπωλ. Τα καλοκαίρια του 1939 και 1940 η ποδοσφαιρική ομάδα Κερασιάς είχε φτάσει στο απόγειο της μαχητικότητάς της. Είχε διακριθεί ιδίως στις συναντήσεις της με την ομάδα του Ψηλού Χωριού. Μπαίνω στον πειρασμό να κατονομάσω μερικά από τα πιο αξιόμαχα μέλη της (ατυχώς όχι όλα στη ζωή): Κώστας και Τζιμης Χαλκιάς, Αντώνης Παπαντωνίου, Αλέκος Αλεξόπουλος, Τζώρτζης Κρίκος, Νίκος Ζούκος, Γιάννης Αθ. Χάρης, Αλέκος Γρηγορόπουλος, Γιάννης Γκάνος (Δημητρέλης).

Το χωριό, τα καλοκαίρια, μας έδινε ευκαιρίες, να διασκεδάσουμε μαζί με όλους τους συγχωριανούς, ιδίως σε γάμους και πανηγύρια. Πολλές φορές τα καλοκαίρια, οι παρεπιδημούντες αλλά και άλλοι αργόσχολοι συγχωριανοί, χωρίς κοινωνικές και ηλικιακές διακρίσεις, οργανώναμε εκδρομές σε όμορφες τοποθεσίες, κοντά σε δροσερές πηγές και εντυπωσιακούς ελατιάδες (τις πιο πολλές φορές στην πηγή Μπούκουρη, αλλά και στην Κρύα Βρύση, Αζίζ Βρύση, Βλαχοβούνι), όπου συνήθως ψήναμε και κανένα αρνί ή αρνιά, ανάλογα με τη συμμετοχή, και διασκεδάσαμε. Τέτοιες εκδρομές οργανώναμε μερικές φορές, μόνο οι νέοι και οι νέες. Κάναμε, άλλωστε καθημερινή παρέα, το πρωινό στη Μπούκουρη, το απόγευμα στην Πάδη και το απόβραδο κατεβαίναμε όλοι μαζί στον Παλιό Αη-Γιώργη, όπου συνεχίζαμε τις συζητήσεις, τα χωρατά και πολλές φορές το γυρίζαμε στο τραγούδι. Στα παλιά κλασικά αλλά και της εποχής τραγούδια

(Συνέχεια στη σελ. 6)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ

70 χρόνια λειτουργίας και προσφοράς

(Συνέχεια από τη σελ. 5)

που σχεδόν όλα τότε απέπνεαν ρομαντισμό. Πρέπει να υπογραμμίσω ότι μέσα στο κλίμα της εποχής εκείνης, οι σχέσεις των δύο φύλων ήταν θερμά φιλικές, αλλά άψογες και ποτέ δε σκιάζονταν από παρεξηγήσεις ή άλλα «παρατράγουδα».

Όσοι από τους παρεπιδημούντες ξέμεναν πιο πίσω ως τις αρχές του φθινοπώρου, έπαιρναν μέρος και στα ξεφλουδίσματα της παραγωγής των καλαμποκιών των νοικοκυριών, τότε στο ένα, τότε στο άλλο. Ήταν μια αγροτική εργασία βραδινή, ομαδική στις αποθήκες των νοικοκυριών (συνήθως στις αχυρώνες), η οποία, εθιμικά, έπαιρνε χαρακτήρα πανηγυρικό. Οι συγκεντρωμένοι ξεφλούδιζαν καλαμπόκια (την πρώτη ύλη της «μπομπότας», που ήταν το κύριο είδος ψωμιού στα φτωχά χωριά των περιοχών αυτών) και συγχρόνως τραγουδούσαν, διηγούνταν ιστορίες και ανέκδοτα, και ξεφάντωναν με πειράγματα, με γέλια και χαρές. Κι όταν πλησίαζαν τα μεσάνυχτα η οικοδέσποινα σέρβιρε την παραδοσιακή τραχανόπητα, συχνά και σταφύλια. Μερικές φορές η κατάληξη συμπεριλάβαινε και χορό. Αυτό γινόταν πάντα στα πιο όψιμα ξεφλουδίσματα του μπάρμπα-Νικόλα του Θεοχάρη. Αρχιζε εκείνος το χορό με τραγούδια παλιά, μερικά πρωτάκουστα από τους νεότερους, και τον ακολουθούσαν οι υπόλοιποι, επαναλαμβάνοντας κάθε στροφή του τραγουδιού.

Αυτά στα ειρηνικά, στα πριν από τον πόλεμο του 1940-41, χρόνια. Στα μαύρα χρόνια της Κατοχής, αρκετοί από αυτούς που έμεναν στην Αθήνα, γύρισαν στο χωριό για να αποφύγουν τη λιμοκτονία, όπου, μαζί με τα μέλη των πατρικών οικογενειών επιδόθηκαν στη σκληρή δουλειά στα χωράφια και στο εμπόριο των ανταλλαγών προϊόντων, για να εξασφαλίσουν το στοιχειώδη επισιτισμό.

Μετά την Κατοχή, στο μεσοδιάστημα έως την έναρξη του εμφυλίου πολέμου -κατά τη διάρκειά του το χωριό είχε για δύο χρόνια εκκενωθεί- αλλά και μετά τον εμφύλιο, οι νοσταλγοί των προπολεμικών δραστηριοτήτων επιδιώξαμε και ως ένα βαθμό καταφέραμε να αναβιώσουμε τις παλιές εκδρομές με τα υπαίθρια συμπόσια. Μερικές φορές τα διανθίσαμε και με την πρόσκληση και συμμετοχή σ' αυτά του μερακλή βιολιτζή (και τραγουδιστή) του Κώστα Μαγκλάρα από την Ελατού. Μια δυο φορές, στα διαστήματα αυτά, τον Αύγουστο, στις μέρες γύρω από την Πανσέληνο, κατασκηνώσαμε για λίγες μέρες στα λιβάδια της Στύλιας και της Ομάλιας, όπου είχαν τις στάνες τους κυρίως χωριανοί τσοπάνηδες. Στις περιπτώσεις αυτές, διαλέγαμε μια συστάδα έλατα και διαμορφώναμε ευρύχωρα ομαδικά καταλύματα (γιατάκια), τα οποία και στρώναμε με παχύ στρώμα φτέρης. Το γιατάκι είχε για ύπνο δύο πτέρυγες, μια αρρένων και μια θηλέων! Τα όποια διατροφικά εφόδια φέρναμε μαζί μας από το χωριό τα συμπληρώνουμε με άφθονο πρόβιο γάλα, γιαούρτια, τυριά και ψητό αρνί, τα οποία εφοδιαζόμασταν από τις εκεί στάνες. Απολαμβάνουμε στα λιβάδια αυτών των βουνοκορφών τη μαγευτική θέα όχι μόνο την ημέρα αλλά και τη νύχτα με το ολόγιομο φεγγάρι. Και βέβαια με πολύ ευχάριστη φιλική συντροφιά. Στη Στύλια, το καλοκαίρι, τακτικός κατασκηνωτής, με τον πατέρα του τα αδέρφια του και την προσωπική του οικογένεια, ήταν ο Κερασιώτης στην καταγωγή, οδοντίατρος στη Ναύπακτο Τριαντάφυλλος Ανδρ. Μα-

κρής. Ήταν ένα πολύ αγαπητό πρόσωπο σε όλους και αρκετοί φίλοι του από το χωριό συνδυάζαμε αντάμωμα μαζί του με μια διανυκτέρευση στη Στύλια.

Σταματώ! Παρασύρθηκα ίσως από νοσταλγικές αναμνήσεις. Πιστεύω, ωστόσο, ότι οι σχετικές αναφορές σκιαγραφούν τις συνθήκες και το ψυχολογικό κλίμα των Κερασιωτών, την εποχή που ιδρύθηκε ο Σύλλογος

2. Η ίδρυση και η δραστηριότητα του Συλλόγου

Στην ίδρυση του Συλλόγου πρωτοστάτησαν οι Θανάσης Γρηγορόπουλος (εμπνευστής και ενθουσιώδης υποστηρικτής της ιδέας), Παναγιώτης Αθαν. Ζούκος, Παναγιώτης Ζαχ. Ζαχαρόπουλος, Αλέκος Τριαντ. Αλεξόπουλος, Γεώργιος Αντ. Παπαντωνίου, Γιάννης Βασ. Ζούκος, Βασίλης Αλεξ. Μακρής, Βασίλης Ιωάν. Αντωνόπουλος, Χαράλαμπος Χρ. Καλογήρου, Θανάσης Βασ. Πλάκας, Ηλίας Παν. Χάρης κ.ά.

Η ιδρυτική γενική συνέλευση του Συλλόγου, κατά την οποία ψηφίστηκε το καταστατικό και αναδείχτηκε το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο, έγινε την άνοιξη του 1940, αν θυμάμαι καλά στην ταβέρνα του Κώστα Αποστόλου (συζύγου της Αθηνάς Β. Ζούκου). Αξιοσημείωτο ήταν ότι, παρά την ενθουσιώδη συμμετοχή, κανένας δεν υπέβαλε προσωπικά υποψηφιότητα για το Διοικητικό Συμβούλιο, πολύ περισσότερο δε διανοήθηκαν να διεκδικήσουν την εκλογή με τη δημιουργία παρατάξεων. Ως υποψήφιοι υποδεικνύονταν από διάφορα μέλη της συνέλευσης αυτοί που, κατά τη γνώμη τους, θεωρούνταν πιο κατάλληλοι (είχαν προσωπικότητα, γνώριζαν τα θέματα, αγαπούσαν το χωριό, είχαν το χρόνο και τη διάθεση να εργαστούν για την υλοποίηση των σκοπών του Συλλόγου). Η πρόταση, δηλαδή, είχε οιωνοί το χαρακτήρα επιστράτευσης. Οι σκοποί του Συλλόγου που είχαν τεθεί ήταν: η οργάνωση της βοήθειας για εξυπηρέτηση των αναγκών του χωριού με συλλογικές δραστηριότητες και κοινωφελή έργα, η πολιτισμική του ανάπτυξη, η επικοινωνία και η αλληλεγγύη μεταξύ των συγχωριανών. Η σύνθεση των μελών του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου ήταν η ακόλουθη:

Πρόεδρος: **Αθανάσιος Β. Πλάκας**
 Αντιπρόεδρος: **Παναγιώτης Ν. Ζαχαρόπουλος**
 Γεν. Γραμματέας: **Αθανάσιος Λ. Καραδήμας**
 Ταμίας: **Αλέκος Τρ. Αλεξόπουλος**
 Μέλη: **Βασίλειος Ι. Αντωνόπουλος, Βασίλειος Αλ. Μακρής, Νικόλαος Κ. Γκάνος, Χαράλαμπος Χ. Καλογήρου, Παναγιώτης Αντ. Σκουρής.**

Λίγο αργότερα, τον Ιούνιο 1940, ο Σύλλογος οργάνωσε εκδρομή με συνεισφορά στην Παλαιά Πεντέλη, στην οποία πήραν μέρος οικογενειακώς σχεδόν το σύνολο των Κερασιωτών στην Αθήνα και πολλοί άλλοι προσκεκλημένοι και φίλοι. Η συγκέντρωση ήταν εντυπωσιακή σε συμμετοχή. Με παρότρυνση του έχοντος τον πρώτο λόγο Θαν. Γρηγορόπουλου, ο Χαράλαμπος Καλογήρου, ανέπτυξε πολύ εύγλωττα τους σκοπούς του Συλλόγου και τη σημασία τους. Κι ύστερα στρώθηκαν τα τραπέζια: άφθονο ψητό αρνιών που ψήθηκαν επιτόπου από τους παρευρισκόμενους έμπειρους Κερασιώτες ψητοπώλες, σουρουσιώτικες σπιτικές πίτες με άλλα παραδοσιακά εδέσματα, καθώς και άφθονο κρασί και μπύρες. Τη συγκέντρωση έτερπε ρουμελιώτικη λαϊκή ορχήστρα (κλαρίνο κτλ.) που ξά-

ναβε το κέφι, κι όταν οι συνδαιτημόνες απόφαγαν ξεσήκωσε τους πιο μερακλήδες στο χορό, που κράτησε όλο το απόγευμα ως το βράδυ. Η πρώτη αυτή εκδήλωση δικαίωσε τις προσδοκίες των ιδρυτών του Συλλόγου. Συνέβαλε στην επικοινωνία και στην ανανέωση των δεσμών των παροικούντων Κερασιωτών στην Αθήνα και διεγείρει το ενδιαφέρον τους για το χωριό.

Τον Αύγουστο της ίδιας χρονιάς (1940) ο Σύλλογος οργάνωσε ομαδική, με πούλμαν, μετάβαση μεγάλου αριθμού μελών του στο χωριό, με την ευκαιρία του πανηγυριού (του Αϊ-Γιαννιού, 29 Αυγούστου). Ήταν ένα λαμπρό πανηγύρι που το απόλαυσαν όλοι, ντόπιοι και επισκέπτες και που έδωσε νέα ώθηση στο ενδιαφέρον για το Σύλλογο και στην πρόθεσή του να καταπιαστεί με τις ανάγκες του χωριού. Και να, η άμεση κάλυψη μιας πολύ σοβαρής ανάγκης. Το χωριό ίσως αποτελούσε τη μοναδική εξαίρεση να μην έχει μια κεντρική πλατεία. Συμπτώσεις συνέβαλαν, ώστε η εκκλησία του χωριού να χτιστεί στον Κείθε μαχαλά. Το σχολείο, ωραίο κτήριο κι αυτό τότε, χτίστηκε αργότερα σε άλλο σημείο του χωριού, αγναντερό, αλλά χωρίς μεγάλο περίγυρο. Δε συνδυάστηκαν αυτά τα δύο παραδοσιακά για κάθε χωριό δημόσια κτήρια, να χτιστούν κάπου στο κέντρο, σε μια εύλογη έκταση, στην οποία θα φυτευόταν και ο παραδοσιακός, επίσης, για κάθε ελληνικό χωριό πλάτανος. Έτσι και τα μαγαζιά που θα συμπλήρωναν το σκηνικό μιας κεντρικής πλατείας και αγοράς στήθηκαν κι αυτά χωριστά, στα σπίτια των κατόχων τους. Εμείς, ως νέοι, νοιώθαμε πολύ άσχημα για την έλλειψη αυτή, που είχε ως συνέπεια και τα πανηγύρια ή άλλες κοινές εκδηλώσεις να γίνονται στα Ζουκαίικα αλώνια. Αμέσως μόλις συστάθηκε ο Σύλλογος αγόρασε οικοπέδο και διαμόρφωσε τη σημερινή πλατεία.

Αυτά ως το φθινόπωρο της ίδιας χρονιάς (Οκτώβριος 1940), που κηρύχτηκε ο πόλεμος. Με την κήρυξη του πολέμου ένας αριθμός Κερασιωτών στρατεύτηκαν και βρέθηκαν στο μέτωπο, στα κακοτράχαλα βουνά των Ελληνο-Αλβανικών συνόρων. Ο πρόεδρος του Συλλόγου Θαν. Πλάκας είχε επιστρατευτεί πριν ακόμα κηρυχτεί ο πόλεμος. Όπως είναι γνωστό, οι δικοί μας προέλασαν ηρωικά, συντρίβοντας τον εχθρό και ελευθερώνοντας ελληνικές πόλεις που η διεθνής διπλωματία είχε, παλιότερα, αυθαίρετα παραχωρήσει στην Αλβανία. Οι μάχες στα Αλβανικά βουνά σκληρές και με θύματα πολλά. Μπαίνοντας, ωστόσο, ο δριμύς χειμώνας, τα θύματα από τα κρουπαγήματα ήταν ακόμα πιο πολλά. Το Δ.Σ. του Συλλόγου (όσοι έμειναν αστράτευτοι) αμέσως κινητοποιήθηκαν. Ετοίμασαν δέματα με μάλλινα, τρόφιμα, γλυκά, ποτά και τσιγάρα και τα ταχυδρόμησαν στους δικούς μας στρατευμένους, στις μονάδες που υπηρετούσαν. Στην κινητοποίηση αυτή του Συλλόγου προστρέξαμε και εμείς, οι λόγω ηλικίας αστράτευτοι νέοι του χωριού (οι πιο πολλοί μαθητές του γυμνασίου). Σχηματίσαμε μια χορωδία και έχοντάς προαναγγείλει το σκοπό, περάσαμε, την παραμονή των Χριστουγέννων, από σπίτι σε σπίτι του χωριού, ψάλαμε τα κάλαντα και μαζέψαμε αρκετά μάλλινα (φανέλες, κάλτσες, πουλόβερ) και ένα ποσό χρημάτων, και τα στείλαμε όλα στο Δ.Σ. του Συλλόγου, για αποστολή ανάλογων δεμάτων στους στρατευμένους. Στα αρχεία του Συλλόγου θα πρέπει να υπάρχουν ευχαριστήριες για τα δέματα επι-

(Συνέχεια στη σελ. 7)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ

70 χρόνια λειτουργίας και προσφοράς

(Συνέχεια από τη σελ. 6)

στολές των στρατευμένων μας προς το Σύλλογο, στις οποίες συγχρόνως εκφράζουν το ακατάβλητο ηθικό τους και την πίστη στην ευόδωση του αγώνα, παρά τις θυσίες.

Στα μαύρα χρόνια της ξενικής Κατοχής που επακολούθησαν, η δραστηριότητα του Συλλόγου, όπως ήταν επόμενο, σταμάτησε και αρκετοί συγχωριανοί μας επέστρεψαν, όπως πιο πάνω αναφέρθηκε, στις πατρικές οικογένειες, στο χωριό, για λόγους επισιτιστικούς. Και στα τραγικά χρόνια του εμφύλιου πολέμου ο Σύλλογος παρέμεινε παροπλισμένος. Μετά τη λήξη αυτών των δεινών καταστάσεων, ο Σύλλογος επαναδραστηριοποιήθηκε, με έναρξη αμέσως, το καλοκαίρι του 1950, την οργάνωση και πάλι μιας μεγάλης εορταστικής εκδρομής-συνεστίασης στην Παλαιά Πεντέλη, με πάνδημη συμμετοχή των Κερασιωτών, όπως εκείνη στο ξεκίνημά του το 1940. Μετά το 1950 καθιερώθηκαν, ως θεσμοί πλέον, στην Αθήνα οι ετήσιες ομαδικές εκδηλώσεις του κοψίματος της πρωτοχρονιάτικης πίτας και μιας συνεστίασης σε κέντρο διασκέδασης, αργότερα το χειμώνα, καθώς επίσης η εορταστική μετάβαση με πούλμαν στο χωριό για τον εορτασμό του πανηγυριού του Αϊ-Γιαννιού στις 29 Αυγούστου. Αυτό το τελευταίο δε γίνεται πλέον, αφού όλοι οι Κερασιώτες διαθέτουν Ι.Χ. αυτοκίνητα.

Το 1951-52, με πρωτοβουλία και ενέργειες του Συλλόγου, συγκεντρώθηκαν χρήματα από τους απανταχού Κερασιώτες και ανοικοδομήθηκε η νέα Εκκλησία του χωριού στην πλατεία, σε χώρο που ο Σύλλογος είχε αγοράσει, δεδομένου ότι ο παλιός Αϊ-Γιώργης, χτισμένος σε ασταθές έδαφος, κινδύνευε να καταρρεύσει. Το 1981-82, με πρωτοβουλία και φροντίδα του Συλλόγου κτίστηκε και οργανώθηκε η λειτουργία του καταστήματος-καφενείου στην πλατεία. Το 1953-54, ο μετανάστης στον Καναδά Κερασιώτης Ιωάννης Ηλ. Χάρης, με μεσολάβηση-έκκληση του ανεψιού του Ηλία Π. Χάρη, έστειλε 10.000 Καναδικά δολάρια, να φροντίσει με τα άλλα δύο ανίψια του, Κώστα Χάρη και Αντώνη Παπαντωνίου, να διατεθούν τα χρήματα αυτά για ουσιαστικά έργα στο χωριό. Οι εντολοδόχοι της δωρεάς, έθεσαν το ποσόν των χρημάτων στη διάθεση του Δ.Σ. του Συλλόγου, το οποίο με αυτά έχτισε και οργάνωσε στο χωριό τον υπάρχοντα ξενώνα «Ειρήνη», αγόρασε γραφεία του στην Αθήνα, επισκεύασε

το παραδοσιακό κτήριο του σχολείου του χωριού και χρηματοδότησε την ολοκλήρωση των εργασιών οικοδόμησης του καταστήματος στην πλατεία και τηντσιμεντόστρωση της πλατείας.

Μεταγενέστερα, ο Σύλλογος αποδέχτηκε δωρεά του μισού του παρακείμενου στον ξενώνα Μυλωναϊκού σπιτιού, ιδιοκτησίας των μεταναστών στην Αμερική Κώστα, Τζίμη και Νίκου, παιδιών του Θανάση και της Ξένης Χαλκιά και αγόρασε το υπόλοιπο μισό από τους κληρονόμους του Δημήτρη Ελευθερόπουλου, με σκοπό όλο μαζί να μετασχηματιστεί κι αυτό σε ξενώνα. Τελική επιδίωξη του Συλλόγου είναι, τα γύρω στην πλατεία οικοδομήματα που αποτελούνται από το κατάστημα-καφενείο του Συλλόγου και οι δύο ξενώνες, μαζί με το παρακείμενο οικόπεδο, ιδιοκτησίας επίσης του Συλλόγου, να διαμορφωθούν και να συναποτελέσουν μια μικρή ξενοδοχειακή μονάδα, σύγχρονων προδιαγραφών, η οποία θα μπορούσε να διατηρήσει χειμώνα-καλοκαίρι ζωντανό το χωριό. Όπως είναι γνωστό, το μεγαλύτερο μέρος του απαιτούμενου ποσού για ολοκλήρωση του συγκροτήματος, δηλ. για ανακαίνιση του καφενείου και ξενώνα και για μετατροπή του Μυλωναϊκού σπιτιού σε σύγχρονο ξενώνα μπορεί να επιχορηγηθεί από τα διατιθέμενα για τον αγροτικό τουρισμό κονδύλια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ο ίδιος ο Σύλλογος δε δικαιούται να λάβει επιχορήγηση ως επενδυτής, ένας μισθωτής, φυσικό πρόσωπο ή εταιρία μπορεί. Γι αυτό ο Σύλλογος αναζητεί κατάλληλο επενδυτή, στον οποίο προτίθεται να διαθέσει το συγκρότημα, με συμβολικό μίσθωμα, για βαθμιαία ολοκλήρωση και εκμετάλλευση. Σε περίπτωση που βρεθεί ο κατάλληλος και αξιόπιστος επενδυτής, αλλά δυσκολεύεται να διαθέσει το συνολικό ποσό της δικής του, συμπληρωματικής στην Κοινοτική επιχορήγηση, συμμετοχής, κατά τη γνώμη μας, θα μπορούσε ο Σύλλογος με κάποιο έρανο μεταξύ των μελών του να έλθει αρωγός, κάνοντας έναν διακανονισμό ασφαλούς επιστροφής του σχετικού ποσού από τον επενδυτή στο Σύλλογο.

Έκτοτε ο Σύλλογος συνεχίζει να ενισχύει και να συμπαραστέκεται στις όποιες ανάγκες έργων του χωριού (παλιότερα ως Κοινότητας και στη συνέχεια ως Δημοτικού Διαμερίσματος). Άλλωστε, μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου είναι και μέλη των δημοτικών αρχών. Σημειώνω τα τελευταία πολύ αξιόλογα έργα (2005), με δημοτική επιχορήγηση: α) πλακόστρωση της κύριας

πλατείας του χωριού, επικάλυψη με πέτρα της μάντρας της και επανεγκατάσταση σ' αυτήν του μνημείου ηρώων, β) πλακόστρωση και αισθητική διαμόρφωση της Κάτω πλατείας και του παρακείμενου πρώην Κοινοτικού Γραφείου (και τα δυο επί οικοπέδου δωρεάς Παναγ. Β. Ζούκου), καθώς επίσης επίστρωση των παράπλευρων δρόμων. Ένα επίσης πρόσφατο και αξιόλογο έργο είναι η καλλιέργεια της πηγής της Κάτω Μπούκουρης με δαπάνες του Δήμου. Το νερό της πηγής αυτής που είχε στερέψει για πολλά χρόνια, ευτυχώς βρέθηκε, είναι άφθονο, καθαρό και κατάλληλο βέβαια για πόση και ήδη διοχετεύθηκε μέσω του παλαιού και επισκευασθέντος δικτύου στη δεξαμενή υδρεύσεως στην Κόφτρα.

Τελειώνω με μια τελική σημαντική παρατήρηση:

Όπως έδειξε -πιστεύω- και ο απολογισμός αυτός που προσπάθησα να κάμω, ο Σύλλογος Κερασιωτών Δωρίδας, ο Σύλλογός μας, πρόσφερε και εξακολουθεί ακόμα να προσφέρει αξιόλογες υπηρεσίες σε μας τους απανταχού σήμερα κατοικούντες, αλλά έλκοντες την καταγωγή από αυτό το μικρό χωριό. Πέρα από τα όποια έργα κατόρθωσε να πραγματοποιήσει για το ίδιο το χωριό -και δεν είναι λίγα- το σπουδαιότερο είναι ότι ο Σύλλογος μπόρεσε με τις ενέργειες και τις εκδηλώσεις του να διατηρήσει σε αρκετά μεγάλο βαθμό και να συσφίξει τους κοινούς δεσμούς, που ανάγονται στις γενεαλογικές μας ρίζες. Για να συνεχιστεί αυτή η παράδοση είναι ανάγκη βαθμιαία, χωρίς όμως παραμέληση, να περάσει η δραστηριότητα του Συλλόγου στις νεότερες γενιές Κερασιωτών, οι οποίες με το πέρασμα του χρόνου αποξενώνονται. Και είναι κρίμα και γι' αυτές τις ίδιες. Σε ένα προηγούμενο δημοσίευσμά μου, είχα εισηγηθεί να οργανωθεί, στο πλαίσιο του Συλλόγου, ένας «Όμιλος Νέων», με μέλη νεότερων γενιών, ο οποίος να μπορεί, ως ένα βαθμό, να δραστηριοποιείται και αυτόνομα: και με δικές τους συγκεντρώσεις, και εκδηλώσεις, πολιτιστικές ή ψυχαγωγίας, στην Αθήνα, με εκδρομές της εκλογής τους, με ομαδικές επισκέψεις στο χωριό, στο δικό τους χωριό. Ένα χωριό πανέμορφο, την άνοιξη με την ανθισμένη φύση, το καλοκαίρι με τη δροσιά του, το χειμώνα με τα χιόνια. Ξέρω ότι το θέμα αυτό της προσέλευσης των νεότερων γενιών στο Σύλλογο απασχολεί το Διοικητικό του Συμβούλιο. Ας προχωρήσει.

Κώστας Π. Χάρης

Με την επέτειο του εορτασμού των 70 χρόνων του συλλόγου μας, το Δ.Σ. αγόρασε και τύπωσε φανελάκια σε διάφορα μεγέθη με ένα ωραίο σήμα να μας θυμίζει το όμορφο χωριό μας και τα 70 χρόνια λειτουργίας του συλλόγου μας.

Τα φανελάκια είναι στη διάθεση των συγχωριανών -και όχι μόνον- με μια συμβολική τιμή, για να καλύψουμε τα έξοδα αγοράς τους τα οποία οφείλουμε ακόμα.

Μπορείτε να τα προμηθευτείτε ερχόμενοι σε επαφή με τα μέλη του Δ.Σ., ενώ θα υπάρχουν και στο χωριό για όποιους ανεβούν για τις καλοκαιρινές διακοπές τους και για τις εκδηλώσεις μας.

Ξέρουμε τις οικονομικές δυσκολίες της εποχής που περνάμε όλοι μας. Αλλά θα σας παρακαλέσουμε να συμπαρασταθείτε οικονομικά, ο καθένας όσο μπορεί, γιατί ο σύλλογος βρίσκεται σε πολύ δύσκολη οικονομική κατάσταση και δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στα έξοδα ούτε των έργων που πραγματοποιεί στο χωριό μας, ούτε στη συντήρηση της περιουσίας του, ούτε και στην έκδοση της εφημερίδας.

Ο προβληματισμός του Δ.Σ. είναι πλέον έντονα προφανής για τις αποφάσεις που πρέπει να πάρει, παράδειγμα η αναστολή των έργων, η αναστολή έκδοσης της εφημερίδας κλπ.

Επειδή θα είναι λυπηρό μετά από προσπάθειες τόσων χρόνων να συμβούν όλα αυτά τα δυσάρεστα, σας παρακαλούμε πολύ να βοηθήσετε τον αγώνα που κάνουμε.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συμπαράστασή σας

Εκδρομή της «Πρωτοβουλίας Γυναικών Κερασιάς»

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η εκδρομή που διοργάνωσε η «Πρωτοβουλία Γυναικών Κερασιάς» στον Άγιο Ιωάννη το Ρώσο.

Η εκδρομή πραγματοποιήθηκε στις 21 μαρτίου και συμμετείχε και η νεολαία του χωριού.

Οι συμμετέχοντες προσκύνησαν τα λείψανα του Αγίου και στη συνέχεια έκαναν βόλτα στο χωριό.

Ακολούθως μετέβησαν στη Λίμνη Ευβοίας, όπου ήπιαν το

ουζάκι τους ή έφαγαν το παγωτό τους στην παραλία της κωμόπολης.

Στην επιστροφή σταμάτησαν σε ταβέρνα στον Αγ. Ιωάννη, όπου απόλαυσαν πλούσιους μεζέδες και κρασί και διακέδασαν με χορό και τραγούδι μέχρι αργά το απόγευμα, οπότε και πήραν το δρόμο της επιστροφής.

Να είναι καλά και του χρόνου να ξαναδιοργανώσουν και άλλες τέτοιες εκδρομές.

ΝΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 570.000 ευρώ και η χρηματοδότησή του προέρχεται από τους Κ.Α.Π. 2009 της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φωκίδας.

Το έργο περιλαμβάνει την εκσκαφή του αγωνιστικού χώρου, έργα αποχετευτικά, ηλεκτροφωτισμού, άρδευσης, τοποθέτηση προφυτρωμένου έτοιμου χλοοτάπητα και φύτευση δένδρων ενώ έχει συμβατικό χρόνο αποπεράτωσης 6 μήνες.

Ακόμη, σε εξέλιξη βρίσκεται η κατασκευή 2 έργων στους Δήμους Δελφών και Δεσφίνας, συνολικού προϋπολογισμού 1.447.000 ευρώ.

Να σημειωθεί ότι η κατασκευή των γηπέδων αυτών εντάσσεται στο πλαίσιο του συνολικού σχεδιασμού της αναβάθμισης των αθλητικών εγκαταστάσεων του Νομού μας που υλοποιεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδας, σε συνεργασία με τους αντίστοιχους Δήμους του Νομού.

Εξαφάνιση Ταξ. Μακρή. Ίδρυση Πολιτικής Αεροπορίας

Του
Ηλία Π. Χάρη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Η επιστροφή της ομάδας στην Αθήνα, ακτοπλοϊκώς, αποβιβάστηκε στον Πειραιά και ακολούθως επιβιβάστηκε σε φορτηγά αυτοκίνητα και έγινε διανομή κατά περιοχή.

Εγώ κατέβηκα στην Ακαδημία και περίμενα να βρω κάποιο μεταφορικό μέσο για τις αποσκευές μου. Ευτυχώς, μετά από αρκετή ώρα, πέραγε ένας γεράκος με ένα σαραβαλιασμένο ξύλινο καροτσάκι και τον παρακάλεσα και πήγαμε τα πράγματά μου μαζί στο σπίτι του Ταξιάρχη, δίνοντας στον μεταφορέα κάτι περισσότερο, το απαιτούσε η εμφάνισή του. Κατεβαίνοντας την οδό Ζήνωνος, αντίκρισα γνωστά κατεστραμμένα κτίρια, απ' τα Δεκεμβριανά.

Στην Αθήνα φτάσαμε την 1η Απριλίου του 1945 και στις 6 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους η βασίλισσα Φρειδερίκη εγκαινίασε το πρώτο αεροπλάνο της Ελληνικής Εταιρείας Εναερίων Συγκοινωνιών (Τ.Α.Ε.).

Αργότερα, η ΤΑΕ αύξησε τον αεροπορικό της στόλο, εξυπηρέτησε πολύ τις αεροπορικές μεταφορές μετά την αποχώρηση των Γερμανών, αλλά είχε μία δυσάρεστη εξέλιξη. Τα αεροσκάφη και τα παρελκόμενά των, κινητήρες, έλικες και λοιπά, υφίστανται περιοδικές επιθεωρήσεις ανά ορισμένες ώρες πτήσεως, καθώς και επισκευές, μερικές, γενικές ή και αντικαταστάσεις, όταν συμπληρώσουν συγκεκριμένο αριθμό ωρών λειτουργίας, αντικαθιστάμενα από εφεδρικά προμηθευόμενα απ' τον επισκευαστή των στο εξωτερικό. Μετά παρέλευση όμως χρονικού διαστήματος, συμπλήρωσαν ώρες και τα εφεδρικά και σταμάτησε και το πτητικό έργο. Η αιτία; Ο αρχιστράτηγος του πολέμου του 1940-1941 και πρωθυπουργός το 1952-1955 Αλέξ. Παπάγος δεν ενέκρινε συνάλλαγμα στην ΤΑΕ για να εισάγει από το εξωτερικό το

απαραίτητο αεροπορικό ανταλλακτικό υλικό και τούτο διότι κατά την προεκλογική του εκστρατεία, αεροπλάνο της ΤΑΕ, για αντιπολιτευτικούς λόγους, πέταξε και έρ-

Ζυρίχη 1957

ριξε φέιγ βολάν, αποκαλώντας τον Πρωθυπουργό Παπάγο «Αρχιστράτηγο των υπογείων του Ξενοδοχείου της Μεγ. Βρετανίας».

Προ αυτής της καταστάσεως, η ΤΑΕ πούλησε σε ξένο αερομεταφορέα ένα αεροπλάνο, για να πληρώνει το προσωπικό, ούσα υπό κρα-

τική αναγκαστική διαχείριση έως το 1957 που εμφανίστηκε ο μεγαλοεφοπλιστής Αριστοτέλης Ωνάσης, ο οποίος αγόρασε την ΤΑΕ, πήρε και άλλα, μεγαλύτερα

αεροπλάνα Boeing κι έτσι δημιουργήθηκε η Ολυμπιακή Αεροπορία. Έτσι προέκυψε η ανάγκη να αποσταλεί προσωπικό, να ενημερωθεί στα νέου τύπου αεροσκάφη στην εταιρεία Swissair στην Ελβετία. Η Swissair διέθετε τα νέου τύπου αεροσκάφη Boeing και

συνεργαζόταν με την Ολυμπιακή.

Ο γράφων απεστάλη από την Ολυμπιακή στη Swissair για ενημέρωση στο σύστημα επιθεώρησης, συντήρησης, εκμετάλλευσης (οργάνωση, προγράμματα, έλεγχος παραγωγής) και διακίνησης αεροπορικού υλικού, γενικά, επιστρέφοντας δε, πήρα αντίγραφα όλων των σχετικών εντύπων τα οποία μεταφράστηκαν στην ελληνική και χρησιμοποιούνταν έκτοτε.

Αργότερα, η Ολυμπιακή έγινε κρατική, όταν σκοτώθηκε ο Αλέξανδρος Ωνάσης, γιός του Αριστοτέλη, με το ιδιαίτερο προσωπικό του μικρό αεροπλάνο, το οποίο συντηρούσε τεχνικός της Ολυμπιακής. Μετά απ' αυτό, ο Αριστοτέλης Ωνάσης δεν ενδιαφερόταν για τίποτε, έζησε με τον καημό του χαμού του γιού του, τον οποίο προόριζε για βοηθό και αντικαταστάτη του.

ΤΕΛΟΣ